

Sedmična kolumna visokog predstavnika za BiH Christiana Schwarz- Schillinga: “Povratak u budućnost”

Postoji faza u procesu izgradnje kuće kada se uloženi trud može učiniti nesrazmjeran postignutim rezultatima. Tipično, u tu fazu se dođe kada je objekat gotovo završen. Grubi radovi su završeni, osnovni elementi su na mjestu, ali kuća još uvijek nije podesna za stanovanje. Struja je priključena samo privremeno; vodovodne instalacije još nisu postavljene; prozori su još uvijek bez stakala. Graditelji još uvijek ne mogu uživati u plodovima svoga rada i uloženog novca.

Ulazeći u 2007. godinu, Bosna i Hercegovina možda se nalazi upravo u toj fazi. Cilj velike većine građana ove zemlje, a to je da žive u državi koja radi u službi njihovih potreba i nudi mogućnost životnog standarda koji je usporediv sa standardom zemalja na ostatku kontinenta, sada je nadohvat ruke. Bez obzira na žustru javnu debatu koja je obilježila 2006. godinu, tokom proteklih dvanaest mjeseci urađeno je dosta teškog posla.

Reforma odbrane nastavila se odvijati veoma brzo, i kao rezultat toga prije nešto više od dvije sedmice predsjedavajući Predsjedništva BiH Nebojša Radmanović je potpisao dokument kojim je Bosni i Hercegovini otvoren put za početak učešća u programu Partnerstvo za mir, što je ključni prvi korak na putu ka punopravnom članstvu u NATO savezu. Ovo je strateški i značajan doprinos trajnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini.

Oktobarskim izborima prethodila je snažna, premda na trenutke obeshrabrujuće nazadna retorika, ali samo glasanje je provedeno efikasno i bez problema. Građani Bosne i Hercegovine su 1. oktobra na izborima koji su protekli u potpunom miru izrazili svoju demokratsku volju.

Tokom godine, čak i dok su se politički lideri prepirali oko restrukturiranja policije, Direkcija za reformu policije je radila uporno i temeljito kako bi izradila usaglašeni okvir policijske službe u Bosni i Hercegovini koja je djelotvorna i ekonomična. Ovaj okvir će biti predmetom političkih razmatranja na početku 2007. godine.

Ustavna reforma također će biti aktualizirana u narednoj godini, nakon intenzivne runde pregovora u proljeće kojima je gotovo bila osigurana parlamentarna podrška. Ti pregovori dali su solidnu osnovu na kojima se može izgraditi dogovor. Cilj ovih izmjena ustava je da se pojednostavi složena, skupa i neefikasna administracija u Bosni i Hercegovini kako bi se osiguralo da ona radi u službi građana.

Već godinama, novac koji je trebao biti plaćan kao porez nestajao je u džepovima kriminalaca i korumpiranih zvaničnika umjesto da se troši na javne usluge. Sistem naplate PDV-a koji je uveden početkom 2006. godine funkcionisao je mnogo bolje nego što su mogli predvidjeti čak i njegovi najveći zagovarači. Obzirom da se prihodi sada prikupljaju na profesionalan, transparentan i pravedan način, neophodno je da se i za 2007. godinu usagласi metod raspodjele prihoda koji će biti jednako predvidiv, transparentan i pravedan.

Kada sam preuzeo dužnost visokog predstavnika i specijalnog predstavnika Evropske unije 31. januara, jasno sam stavio na znanje da sam odlučan u namjeri da se ne miješam u rješavanje problema ako su takva rješenja s pravom u odgovornosti izabраниh lidera Bosne i Hercegovine.

Bez obzira na kritike, ustrajao sam u toj odluci. Napredak

koji je ostvaren u oblastima koje sam pomenuo kao i u drugim oblastima, postignut je zato što su sve zainteresirane strane uspjele postići međusobni dogovor. U drugim oblastima, napredak je blokiran zato što takav dogovor nije postignut.

U toku ove godine bilo je neophodno vidjeti koliko napretka, i kojom brzinom, Bosna i Hercegovina može ostvariti samostalno. Da li je ostvaren dovoljan napredak? To će, u suštini, ocijeniti Vijeće za implementaciju mira u februaru kada bude ponovo razmatralo svoju odluku o zatvaranju OHR-a krajem juna. Međutim, ono što je potpuno sigurno jeste da ako lideri ove zemlje iskoriste šansu, 2007. može biti godina u kojoj će sav trud uloženi tokom protekle decenije polučiti dugo odgađane i zakašnjele rezultate, kako bi građani ove zemlje mogli uživati u plodovima svoga rada.

Christian Schwarz-Schilling je visoki predstavnik međunarodne zajednice i specijalni predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovini.